C/2025/1010

12.2.2025

ODPORÚČANIE EURÓPSKEHO VÝBORU PRE SYSTÉMOVÉ RIZIKÁ

z 3. decembra 2024,

ktorým sa mení odporúčanie ESRB/2015/2 o posudzovaní cezhraničných účinkov opatrení makroprudenciálnej politiky a ich dobrovoľnej reciprocite

(ESRB/2024/7)

(C/2025/1010)

GENERÁLNA RADA EURÓPSKEHO VÝBORU PRE SYSTÉMOVÉ RIZIKÁ,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore ([1]) a najmä na jej prílohu IX,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1092/2010 z 24. novembra 2010 o makroprudenciálnom dohľade Európskej únie nad finančným systémom a o zriadení Európskeho výboru pre systémové riziká ([2]), a najmä na jeho článok 3 a články 16 až 18,

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES ([3]), a najmä na jej časť VII oddiel I kapitolu 4,

so zreteľom na rozhodnutie Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2011/1 z 20. januára 2011, ktorým sa prijíma rokovací poriadok Európskeho výboru pre systémové riziká ([4]), a najmä na jeho články 18 až 20,

keďže:

(1) S cieľom zabezpečiť, aby boli vnútroštátne opatrenia makroprudenciálnej politiky účinné a jednotné, je dôležité, aby popri uznávaní podľa právnych predpisov Únie existovala aj dobrovoľná reciprocita.

(2) Účelom rámca pre dobrovoľnú reciprocitu opatrení makroprudenciálnej politiky ustanoveného v odporúčaní Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2015/2 ([5]) je zabezpečiť, aby sa všetky opatrenia makroprudenciálnej politiky založené na expozícii, ktoré boli aktivované v jednom členskom štáte, reciprocne uplatňovali v ostatných členských štátoch.

([1]) Ú. v. ES L 1, 3.1.1994, s. 3.
([2]) Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 1.
([3]) Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338.
([4]) Ú. v. EÚ C 58, 24.2.2011, s. 4.
([5]) Odporúčanie Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2015/2 z 15. decembra 2015 o posudzovaní cezhraničných účinkov opatrení makroprudenciálnej politiky a ich dobrovoľnej reciprocite (Ú. v. EÚ C 97, 12.3.2016, s. 9).

(3) Rozhodnutím Spoločného výboru Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) č. 79/2019 ([6]) sa smernica 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 575/2013 začlenili do Dohody o Európskom hospodárskom priestore (Dohoda o EHP) s účinnosťou od 1. januára 2020. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/338 ([7]) a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/558 ([8]), ktorými sa zaviedli významné zmeny smernice 2013/36/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 575/2013, boli začlenené do Dohody o EHP rozhodnutím Spoločného výboru EHP č. 213/2022 ([9]) a rozhodnutím Spoločného výboru EHP č. 145/2024 ([10]), Smernica (EÚ) 2021/338 a nariadenie (EÚ) 2021/558 sa v súčasnosti uplatňujú v Nórsku.

(4) Finansdepartementet (nórske ministerstvo financií) ako určený orgán na účely článku 133 ods. 2 smernice 2013/36/EÚ oznámil 29. augusta 2024 Európskemu výboru pre systémové riziká (ESRB) svoj zámer opätovne nastaviť v rovnakej výške 4,5 % už v minulosti zavedenú požiadavku na mieru vankúša na krytie sektorového systémového rizika pre všetky expozície nachádzajúce sa v Nórsku, Uvedené opatrenie sa uplatňuje od 31. decembra 2020 a v súčasnosti sa odporúča na reciprocitu podľa odporúčania Európskeho výboru pre systémové riziká ([11]). V ten istý deň oznámil Finansdepartementet ESRB svoj zámer požadovať od niektorých inštitúcií, aby udržiavali vankúš na krytie systémového rizika vlastného kapitálu Tier 1 pre „iné systémovo dôležité inštitúcie" (other systemically important institutions – O-SII) v súlade s článkom 131 smernice 2013/36/EÚ.

(5) Následne podal Finansdepartementet 26. septembra 2024 žiadosť ESRB, aby odporučil recipročné uplatnenie požiadavky na mieru vankúša na krytie systémového rizika na konsolidovanom, subkonsolidovanom a individuálnom základe podľa článku 134 ods. 5 smernice 2013/36/EÚ: Samotné opatrenie makroprudenciálnej politiky zostáva nezmenené.

(6) ESRB prijal 7. októbra 2024 stanovisko Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2024/6 ([12]), v ktorom uviedol, že považuje kumulatívne uplatnenie miery vankúša na krytie sektorového systémového rizika a miery vankúša pre O-SII za vhodné a účinné na riešenie identifikovaných rizík pre každú z úverových inštitúcií, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti týchto dvoch opatrení.

(7) Podľa odporúčania ESRB/2015/2, ako bolo zmenené odporúčaním Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2017/4 ([13]), by mal príslušný orgán, ktorý aktivuje opatrenie makroprudenciálnej politiky, zároveň s predložením žiadosti o reciprocitu Európskemu výboru pre systémové riziká navrhnúť maximálny prah významnosti ako prahovú hodnotu, pod ktorou sa môže expozícia určitého poskytovateľa finančných služieb voči identifikovanému makroprudenciálnemu riziku v jurisdikcii, v ktorej aktivačný orgán uplatňuje opatrenie makroprudenciálnej politiky, považovať za nevýznamnú. ESRB môže odporučiť inú prahovú hodnotu, ak to považuje za potrebné. Prah významnosti, ktorým sa recipročne uplatňuje miera vankúša na krytie systémového rizika stanovená na úrovni hodnoty rizikovo váženej expozície vo výške 5 mld. NOK, čo zodpovedá približne 0,16 % celkovej hodnoty rizikovo vážených expozícií úverových inštitúcií vykazujúcich v Nórsku ([14]).

([6]) Rozhodnutie Spoločného výboru EHP č. 79/2019 z 29. marca 2019, ktorým sa mení príloha IX (Finančné služby) k Dohode o EHP [2019/2133] (Ú. v. EÚ L 321, 12.12.2019, s. 170).

([7]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/338 zo 16. februára 2021, ktorou sa mení smernica 2014/65/EÚ, pokiaľ ide o požiadavky na informácie, správu produktov a obmedzenia pozícií, a smernice 2013/36/EÚ a (EÚ) 2019/878, pokiaľ ide o ich uplatňovanie na investičné spoločnosti, v záujme pomoci pri obnove po kríze spôsobenej ochorením COVID-19 (Ú. v. EÚ L 68, 26.2.2021, s. 14).

([8]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/558 z 31. marca 2021, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o úpravy sekuritizačného rámca na podporu obnovy hospodárstva v reakcii na krízu spôsobenú ochorením COVID-19 (Ú. v. EÚ L 116, 6.4.2021, s. 25).

([9]) Rozhodnutie Spoločného výboru EHP č. 213/2022 z 8. júla 2022, ktorým sa mení príloha IX (Finančné služby) k Dohode o EHP [2023/630] (Ú. v. EÚ L 85, 23.3.2023, s. 23).

([10]) Rozhodnutie Spoločného výboru EHP č. 145/2024 z 12. júna 2024, ktorým sa mení príloha IX (Finančné služby) k Dohode o EHP [2024/2433] (Ú. v. EÚ L, 2024/2433, 3.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2433/oj).

([11]) Odporúčanie Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2023/1 zo 6. marca 2023, ktorým sa mení odporúčanie ESRB/2015/2 o posudzovaní cezhraničných účinkov opatrení makroprudenciálnej politiky a ich dobrovoľnej reciprocite (Ú. v. EÚ C 158, 4.5.2023, s. 1).

([12]) Stanovisko Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2024/6 zo 7. októbra 2024 k oznámeniu Nórska o úprave vankúša na krytie systémového rizika podľa článku 133 a úprave mier vankúša pre O-SII podľa článku 131 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami, dostupné na webovom sídle ESRB na www.esrb.europa.eu.

([13]) Odporúčanie Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2017/4 z 20. októbra 2017, ktorým sa mení odporúčanie ESRB/2015/2 o posudzovaní cezhraničných účinkov opatrení makroprudenciálnej politiky a ich dobrovoľnej reciprocite (Ú. v. EÚ C 431, 15.12.2017, s. 1).

([14]) Odporúčanie Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2023/1 zo 6. marca 2023, ktorým sa mení odporúčanie ESRB/2015/2 o posudzovaní cezhraničných účinkov opatrení makroprudenciálnej politiky a ich dobrovoľnej reciprocite (Ú. v. EÚ C 158, 4.5.2023, s. 1).

(8) Reciprocita makroprudenciálnych kapitálových požiadaviek aktivovaných orgánmi iných členských štátov, na konsolidovanom, subkonsolidovanom a individuálnom základe, bez ohľadu na to, či sú dotknuté expozície v držbe dcérskych spoločností alebo pobočiek, alebo sú výsledkom priameho cezhraničného poskytovania úverov, obmedzuje úniky a regulatórnu arbitráž, rieši systémové riziká, a podporuje tak celkovú účinnosť makroprudenciálnej politiky tým, že zabezpečuje, aby sa zvýšené riziká riešili nielen v členskom štáte, ktorý zaviedol požiadavku na mieru vankúša na krytie systémového rizika, ale aj v iných členských štátoch, v ktorých sú bankové skupiny vystavené týmto zvýšeným rizikám. Cieľom uznania by preto malo byť aj zabezpečenie toho, aby bankové skupiny vystavené týmto systémovým rizikám boli dostatočne odolné. Preto by sa makroprudenciálne kapitálové požiadavky vyplývajúce z rozhodnutia uznať makroprudenciálne opatrenia iných členských štátov mali vo všeobecnosti uplatňovať na konsolidovanom, subkonsolidovanom a individuálnom základe.

(9) Na účely uznania nórskej miery vankúša na krytie systémového rizika, ako o to žiada Finansdepartementet, môžu dotknuté príslušné alebo určené orgány iného členského štátu stanoviť mieru vankúša na krytie systémového rizika v súlade s článkom 133 ods. 4 a článkom 134 ods. 1 smernice 2013/36/EÚ.

(10) Táto zmena odporúčania ESRB/2015/2 nemá vplyv na kontinuitu pri odporúčaní reciprocity vnútroštátnych makroprudenciálnych opatrení aktivovaných nórskymi orgánmi 31. decembra 2022, ako sa stanovuje v odporúčaní ESRB/2023/1. Súčasné zmeny odporúčania ESRB/2015/2, s výnimkou recipročného uplatnenia požiadavky na mieru vankúša na krytie systémového rizika na konsolidovanom, subkonsolidovanom a individuálnom základe, sú redakčnej povahy Štandardné trojmesačné prechodné obdobie po uverejnení tohto odporúčania v *Úradnom vestníku Európskej únie* sa preto uplatňuje len na opatrenia alebo ich zmeny, ktoré vnútroštátne orgány prijmú na účely recipročného uplatnenia požiadavky na mieru vankúša na krytie systémového rizika na konsolidovanom, subkonsolidovanom a individuálnom základe.

(11) Odporúčanie ESRB/2015/2 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

ZMENY

Príloha k odporúčaniu ESRB/2015/2 sa mení v súlade s prílohou k tomuto usmerneniu.

Vo Frankfurte nad Mohanom 3. decembra 2024

Vedúci sekretariátu ESRB
v mene Generálnej rady ESRB
Francesco MAZZAFERRO

PRÍLOHA

Príloha k odporúčaniu ESRB/2015/2 sa mení takto:

1. V časti týkajúcej sa Nórska sa v oddiele s názvom „I. Opis opatrení“ odsek 2 nahrádza takto:

„2. Požiadavka na mieru vankúša na krytie systémového rizika je stanovená na 4,5 % a uplatňuje sa na domáce expozície všetkých úverových inštitúcií, ktorým bolo udelené povolenie v Nórsku, na konsolidovanom, subkonsolidovanom a individuálnom základe.“

2. V časti týkajúcej sa Nórska sa oddiel s názvom „II. Reciprocita“ nahrádza takto:

„II. Reciprocita

5a. Príslušným orgánom sa odporúča, aby recipročne uplatnili nórske opatrenia pre expozície nachádzajúce sa v Nórsku v súlade s článkom 134 ods. 1 smernice 2013/36/EÚ a článkom 458 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 575/2013. Keďže recipročné uplatnenie miery vankúša na krytie systémového rizika na konsolidovanom, subkonsolidovanom a individuálnom základe, ako sa uvádza v odporúčaní Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2024/7 (*), si môže vyžadovať, aby príslušný orgán prijal nové vnútroštátne recipročné opatrenie alebo zmenil existujúce vnútroštátne opatrenia, ktorými sa recipročne uplatňuje nórske opatrenie predstavujúce požiadavku na mieru vankúša na krytie systémového rizika, uplatňuje sa na implementáciu recipročných opatrení štandardné trojmesačné prechodné obdobie po uverejnení odporúčania ESRB/2024/7 v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

5b. Na základe žiadosti Finansdepartementet sa odporúča, aby príslušné orgány recipročne uplatňovali nórske opatrenie predstavujúce požiadavku na mieru vankúša na krytie systémového rizika na konsolidovanom, subkonsolidovanom a individuálnom základe, bez ohľadu na to, či sú dotknuté expozície v držbe dcérskych spoločností alebo pobočiek, alebo sú výsledkom priameho cezhraničného poskytovania úverov.

6. Ak v jurisdikcii príslušných orgánov nie sú dostupné rovnaké opatrenia makroprudenciálnej politiky, v súlade s odporúčaním C bodom 2 sa príslušným orgánom odporúča po konzultácii s ESRB uplatniť opatrenia makroprudenciálnej politiky dostupné v ich jurisdikcii, ktorých účinok najviac zodpovedá uvedeným opatreniam odporúčaným na reciprocitu. Príslušným orgánom sa odporúča, aby prijali zodpovedajúce opatrenia na recipročné uplatnenie požiadavky na mieru vankúša na krytie systémového rizika do troch mesiacov od uverejnenia odporúčania ESRB/2024/7 v Úradnom vestníku Európskej únie.

(*) Zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku.“

3. V časti týkajúcej sa Nórska sa v oddiele s názvom „II. Prah významnosti“ odseku 8 písm. a) nahrádza takto:

„a) pre vankúš na krytie systémového rizika je prah významnosti stanovený na úrovni hodnoty rizikovo váženej expozície vo výške 5 mld. NOK, čo zodpovedá približne 0,16 % celkovej hodnoty rizikovo vážených expozícií úverových inštitúcií vykazujúcich v Nórsku. Do výpočtu expozícií na účely uplatňovania prahu významnosti by sa mali zahrnúť všetky expozície v držbe prostredníctvom dcérskych spoločností alebo pobočiek, alebo tie, ktoré sú výsledkom priameho cezhraničného poskytovania úverov.“